

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Tiszáék az ellenzéken.

III.

Hangsúlyozzuk, hogy *Tisza* Kálmánnak és társainak, az új párt-alakulásban sem mi, sem a közvélemény nem jelöl ki szerepet. Sőt azt hittük és a megalakulás egyik feltételének azt tekintettük, hogy a politikai machiavelizmus nagy mesterét épen ez az új alakulás tereli le a politikai élet színpadáról. A kormánypartban nincs helye immár, mert személye útjában áll az ott megindult nagy bomlás és alakulás nyugodt kristályizálódásának; ellenzéki nem lehet, mert ott még 1875-ben eljátszotta kis játékait.

Ezért is örömmel lestük tehát ennek a riadó megszólamlását, a mely a szabadelvű pártnak az új alakulások által feszélyezett elemeit kivezényli a mondhatni aránytalanul megnövekedett táborból. Első cikkünk ennek az örömteljes várakozásnak a hangulatában született.

Am az óta megjelent a *Tisza* István gróf nyílt levele, a mely riadó helyett *abszolutizmus* fuvartott a szabadelvű párt seccsonistáinak.

A hang, mely ezen a levelen átvonul, lehet a *Tisza* Istváné, de a kéz, a mely vezette, *Tisza* Kálmáné. A politikai jezsuitizmusnak az ő személyében megcsúcsosodott szelleme beszélhet úgy, a hogy ebben a levélben *Tisza* István gr. beszél.

„A szabadelvű párt egysége” és a „67-es kiegyezési mű védelme” ez az a két vezér-motívum, a melylyel *Tisza* István gróf a pártban maradását megindokolja, a mint hogy 20 év óta a magyar közélet minden kellemetlensége, szennye és gonoszszága ezek a vezér-natívumoknak a czímén követel kivételeket és respectust.

De hát vajjon hogy is van közlebből a szabadelvű pártnak az a sokat emlegetett egysége?

A rövidlátós is felfedezheti rajta azokat a folytonossági hiányokat, a melyek benne mindenha is lappangottak, de most már betölthetetlen hézagokká váltak.

Egy párt, mely keblébe zárja Mezei Móriczot és Wenckheim Frigyes grófot, Beksics Gusztávot és Asbóth Jánost, Werner Gyulát és Serbán Miklóst — vajjon meddig lehet egységes?

És ez ma csak jámbor óhajtság; ha ugyan nem képmutatás volna az, a mért *Tisza* István gr. magát a szik-

lához lánczolt Prometheus sorsára kárhoztatja. Avagy a 67-es mű kétséges jövője?

Hát ezt a művet csakugyan komoly veszedelem fenyegeti. De azt hiszi *Tisza* István gróf, hogy szemben az elemek öserével érvényesülő ösztöneivel, a szabadelvűpárt 362 katonája sikerrel fogja azt megvédelmezni?

És ha legalább a védelem irányára nézve egyöntetű volna köztük a megállapodás!

De hisz *Tisza* István gr. az osztrák federalistákkal való jó viszonyban keresi az üdvösséget, Fejérváry báró ellenben a „rideg közjogi conservatismus”-t vallja credójául, Mandel Pál pedig a függetlenségi eszméknek kíván a szabadelvű párt programjában helyet szorítani.

Mire való tehát a 67-es mű épisége iránt érzett affectált aggodalommal rántogatni elő minduntalan ama spanyolfalat, a mely mögött a személyes ambíció rejtett dühe settenkedik?!

Higye el *Tisza* István gr., hogy legutóbbi provinciamentója nem méltó hozzá. Vagy az öntudatosságot nélkülözi vagy az őszinteséget. Vagy egy silány közhely a politikai sajkók lapos rethorikájából. Vagy rejtett célzatok takarója.

V. A.

Politikai hír.

A függetlenségi párt értekezlete.

Ugron Gábor elnöke alatt tegnap déli 12 órakor értekezletet tartott a függetlenségi és 48-as párt Ugron-féle árnyalata. A vidékről a párttagok nagyobb számmal érkeztek föl, a helyben lakók közül pedig nemcsak az országos képviselők, de a képviselőházon kívül álló politikusok közül is többen vettek részt a gyűlésen.

Az értekezletet Ugron Gábor nyitotta meg és mindenekelőtt a vértanúk halálának félézázados évfordulójára hívta fel az értekezlet figyelmét, indítványozva, hogy az ünnepélyen a párt testületileg vegyen részt.

Az indítványhoz Polónyi Géza, Holló Lajos, Visontay Soma, Várossy Gyula szótka hozzá és határozatilag az értekezlet kimondta, hogy:

a párt a vértanúk halálának félézázados évfordulója alkalmából testületileg részt vesz az Aradon tartandó emléktünnepen és koszorút helyez a vértanúk szobrára. Ez alkalommal a párt nevében Ugron Gábor fog a szobornál beszédet tartani.

Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy felhívás bocsáttassék ki a párt tagjaihoz a czélból, hogy október 6-án országsszerte gyászünnepélyek tartassanak, hogy az or-

szág kegyeletes megemlékezése a nemzet-hez méltó módon nyerjen kifejezést.

Az áradás.

Budapest, szept. 20.

A Duna Pozsonytól lefelé egyre árad. A fővárosnál a víz már tegnap óta az alsó-rakodóparton van, sőt itt is folyton emelkedik. A Dunagőzhajózási társulat raktárai mind vízben állanak s köztük lakókkal járnak kelnek, hogy a még otthagyt holmit szárazra vigyék. A fővárosnál tegnap óta 33 centimétertel emelkedett a víz s mai magassága 633 centiméter. A többi vizállások a földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályának jelentése szerint a következők:

Esztergom, szept. 20.

Az árvízveszedelem által fenyegetett lakosságban óriási pánikot idézett elő ma hajnali négy óra tájban az a körülmény, hogy a Duna szennyes hullámai **áttörték a serfőző sánczot**. A megdagadt folyam egész éjjel nőtt, míg végre a rohanó ár hajnali 4 óra 7 perczkor áttört a serfőző sánczot. A permanens vészbiztonság gyorsan intézkedett a fenyegető veszedelem elhárítására. A készenléthben álló utaszkatonák gátat rögönöztek a behatoló ár ellen. A Duna vizállása a gátszakadás után 618 cm. volt.

Komárom, szept. 20.

d. u. 4 óra.

A csallóközi járás a legnagyobb veszedelemben forog, mert a rohanó ár ma délelőtt 11 órakor Csicsó községe mellett **keresztülcsakította a védgátat és viz alá borította a Csallóköz egész vidékét**. Kárba vesztett négy napot megfeszített munka minden eredménye.

Az alispán a német-őcsai főszolgabíró haladéktalanul kirendelte a vész színhelyére. Az ármentesítő társulat intézősége táviratilag kérte a földmívelésügyi minisztert, hogy Pozsonyból, esetleg Gönyöről könyveket szállíttasson Győrszigetre, hogy védekezési munkálzatokat a mennyire lehetséges, folytathassák. A földmívelésügyi miniszter táviratilag intézkedett is már ebben az értelemben.

Ugyancsak gátszakadás volt ma délelőtt 11 órakor a Nagy-Megyer mellett fekvő kulcsodi határban is, a hol szintén óriási a veszedelem.

A Vág folyó még mindig árad oly anynyira, hogy a víz az **udvardi járás községet már egészen elöntötte**.

Irsa község lakossága a község körül a védelmi munkálzatokat éjjel-nappal folytatja, hogy a viznek a községbe való behatolását megakadályozza, dacára a nagy erőmegfeszítésnek, azonban a víz már a község külső házainak falait csapdossa árjával.

felöltözteti, a rónák fagyos görögnyei alól kibukik a vetés gyöngye, bársonys ki szára s a pacsirta, a vetések ringó hullámai fölött, ismét dalolja az ő tavaly dalolt édes dalát. És az olyan, olyan nagyon szomorú, hogy a természetben minden megújul, csak mi maradunk lenn a sir mélyén mozdulatlanul és érzéketlenül.

Olyan szomorú azt elgondolni, hogy: annyi küzdelemnek, sóhajnak és könynek nincsen semmi díja, elgondolni, hogy míg az ember ifjúsága a kenyér utáni küzdelemben telt el, addig az a kor, a mi ezután jött, a fásultság, a dermedtség ideje volt, a fáradtság és a közöny. A fénynek, melegnek gyönyörét, hogy alig ismerte az ember, s hogy a virágnak színét s illatának kéjét még kevésbé ismerte.

És mégis . . . mégis . . . egyszerre csak meglepi az embert az ősz . . .

Egy halvány, alig alig napsugaras nyár után itt van az elmulás első fuvallata, a mi megborzogatja a testünket s mindjobban növekvő erejével kioltja szíveinkből azt a kis lángot is, a mi még fel-fellobban benne.

És mindezt addig gondolom el, a míg a nyárnak utolsó virágait szedem össze itt, künn a mezőn.

Tele van már mind a két kezem virággal, azt sem tudom már, hogy hova tegyem, de azért még többel szeretnék birni, mindazzal, a mit a szemem lát, — virággal birni, — sokkal, sokkal, mert hát a nyárnak már mindjárt vége lesz . . .

. . . Szétnézek, hova ülnék le, hogy csokorba kötsem a virágaimat? Ekkor egy

A vágbalparti ármentesítő társulat gátjainak megvédése czéljából ma Sándornál az összes közérő és a katonaságot összegyűjtötte, hogy itt teljesíthetők legyenek a leg-sürgősebb védelmi munkálatok.

Ordódy Pál miniszteri tanácsos kérelmére a Bocsali-csárdánál levő és az ottani gátszakadás alkalmával kiküldött honvédek közül 11 embert Lándorra rendelték.

A védelmi munkálatokat most már a vágbalparti ármentesítő társulat a Nyitra folyó mentén is teljesíti.

Komárom vármegye alispánja minthogy a Vág az Érsekújvár és Komárom közti vonalat részben elöntötte, a forgalmat e két város között rendeletileg beszüntette és ugyancsak rendeletileg kompok segítségével végezteti azt, mi végből nagyobb közérő is rendelt ki.

„A Prot. Irodalmi Társaság” nagygyűlése.

Debreczen, szept. 20.

A fogadtatás.

Tegnap Debreczen városa lobogó díszet öltött. Külső képe is elárulta, hogy ünnepel. Várta a magyar protestáns irodalmi társaság Debreczenbe érkező tagjait s azokkal együtt Magyarország keresk. miniszterét: Hegedűs Sándort és családját.

A budapesti gyorsvonat érkezése előtt tömegével ömlött ki a nép a vasúti pályaudvarhoz, de a peronra csupán az előkelőségeket, hivatalok képviselőit s a peronon alkotott kordon mögé a főisk. ifjúságot bocsátottak be.

A gyorsvonat pontosan 6 óra 26 perczkor érkezett meg. Lelekélenzés zúgott fel, a mely újra megújult, mikor a vonat utolsó szalonkocsijában a keresk. minisztert megpillantották.

Hegedűs Sándor családjával, Hollán min. segédfogalmazó, Dr. Király Ferenc és Kola János orsz. képviselők társaságában érkezett Debreczenbe. A mint a vonatból kilépett, Boczán Elemér állomásfőnök, ki elismerésre méltó buzgósággal tartotta fenn a pályaudvaron a rendet, katonás tisztelgés után tett a miniszternek jelentést.

Hegedűs Sándort ezután a debreczeni társadalom kitűnőseinek élén Simonffy Imre polgármester üdvözölte.

A polgármester szavai után Szabó Kálmán a keresk. és iparkamara elnöke üdvözölte a minisztert.

Újból zúgó élénzés hangzott fel, a mely csak akkor szűnt meg, a mikor Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter megkezdte válaszbeszédét.

A gyűlés.

Kevéssel 9 óra után elfoglalták az előnki emelvényt Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, Gyurácz Ferenc, Kiss Áron, Szász Károly, Kun Bertalan, Bartók György, Zelenka Pál és Antal Gábor püspök.

his lankás domboak a tetején megpillantom a Megváltó feszületjét . . .

Megdöbbsentem . . . Elöttem a feszület, kezembem a virág, s arczomon az ősz szelének vibrálás érzem . . .

. . . Feszület a feltámadás . . . virág, a reménység jelképe, tehát mi sem, mi sem fogunk a sir mélyén maradni örökké?

. . . Ha ezt nekem valaki megmondaná . . .

Nyugaton az égnek végtelenjében mind jobban-jobban eltűnik a nap szemem előtt, csak egy nagy, izzó, vörös foltban jelezve helyét s lassan kezd az idő homályosra válni körültem.

Az égen gyönyörű színű, sárga, vörös és szilvakék felhőcskék jelennek meg s keletről egyszerre csak felragyogni láttam a Vénusz csillagot . . .

Könnyű, finom köd ereszkedik le azután a földre, a hűvös szél csipőre válik, mint a megereszett kantárszaru ló fut végig a mezőn és a virágok kelyhéből a hervadó bokrok közül titkos susogás, sóhajtság kél szárnyra.

. . . És én itt állok egyedül, a Megváltó feszületje alatt . . . Virágaim szétszórva hevernek előttem . . . Nincsen már ahhoz időm, hogy csokorba szedjem őket . . . Este van . . . A nap lement, a földet titkzatos köd őrli meg és előttem semmi más nem világít, mint egy csillag . . . Mögöttem meg a feszület . . . És ősz van . . . Látom . . . Tudom . . . Érzem . . .

Lux Terka.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvár, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

kők, Gróf Dégenfeld Józseffőgondnok, főrendiházi tag, Simonffy Imre kir. tan. polgármester.

Az első sorokat hölgyközönség foglalta el. Ott láttuk Hegedűs Sándornét leányával. Veresné Szathmáry Terézt és a nőegylet számos tagját.

Egynegyed 10 órakor Gyurácz Ferencz emelkedett fel s megtartotta eszmékben gazdag megnyitó beszédét.

Kiss Áron, a mi ősz püspökünk emelkedett ezután szólásra.

Szívének teljes melegével üdvözölte a társaság egybegyűlt tagjait. A kálvinizmus erős vára ugymond igazi lelkesedéssel fogadja a társaság minden egyes tagját. Óhajta, hogy a mindenható áldáshozó kegyelme munkássá tegye a gyűlés minden tagját. (Éljenek.)

Utánna Hegedűs Sándor miniszter emelkedett fel szólásra. Fogadják ez üdvözlésért mindnyájunk köszönetét. Társulatunk, mely nagy ezélokért küzd, nem hasonlítható másához, mint egy kis méceshez, melyet kénytelenek vagyunk városról-városra hordozni, hogy észre vegyennek.

A társulat czélja a hitet, lelkesedést nemcsak a magasabb körökben, de a nép között is terjeszteni, mert a mai korban már csak a méssel lehet dolgozni. Hisszük, hogy az a méces, a mely a társaságunkat jelképezi, annál jobban ég, minél tisztább levegője van. Ilyen tiszta levegőjű város Debreczen, — itt lobog a méces!! És mi azért jöttünk ide! A hitet az utóbbi időben ezer meg ezer ellen támadta meg. Ez azonban meddő munka. Ha a tudomány harezra kél a hit ellen, csödt mond. A tudománynak kezét kell fogni az erkölccsel és hitel csak így fog diadal-maskodni.

A népoktatást, felsőbb nevelést, a felvilágosítás kedvéért minél szélesebb térre kell kiterjeszteni. A tudomány összeegyeztetve a vallással, boldogságot fog teremni. Hissz a vallás az, a melynek minden tekintetben boldogító tartalma van. Az alturizmus, mely most lábra kezd kapni, ép ez okok miatt jut csödbe. — Mert ez azt kívánja, hogy az ember ember felsáért mondjon le mindenről. Mennyivel térséesebb a Krisztus tana, a mely azt mondja: „Szeresd felebarátodat, mint temagadat.” — Nem kívánja, hogy valaki megölje magát felebarátjáért, csak azt óhajta, hogy szeresse felebarátját. E társulat ápolja a tudományt, de azt a tudományt, a mely a vallással fog kezni.

És helyes a társulatnak az a ténykedése, hogy a nép közt ilyen szellemi terméket terjeszt. Ezzel kapcsolatban azonban önkéntelenül is felőlök az a dolog, amely a mi papjainknak évszázadok óta legnagyobb baja — a szegénység. Arra kell törekedni, hogy egy a lelkesek, mint a tanárok anyagi gondtól menten hirdethessék a hitet és tudományt.

Akik ismerik, tudják, hogy ő ezért egész életében küzdött. Az ő és mások küzdelmének, most már, kezd meg lenni az eredménye.

De nem zárkozhatik el azon aggodalmaktól, melyek különösen az utóbbi időben töltötték el szívét. Új törvényeink vannak s

Darrell Hester tapasztalatai.

Angolból fordította: AMICA.

VIII.

(Vége.)

(20)

Körülbelül egy óra mulva történt, hogy Magda gyanus sietséggel megjelent a könyvtél.

— Sajnálom, hogy olyan hosszasan maradtam; de sok időbe került, míg a könyvet megtudtam találni, kezdé; aztán, egyikről a másikra nézett és olyasmit látott mind a kettőnek az arczára írva, a mi vidám mosolyra készítet.

Remélem, hogy nem unatkoztak nagyon? tevé utánna nevetve.

És Reynold Hester helyett és saját magáért válaszololá.

— Nem valami különösen.

Midőn Hester lángoló arcát a barát-néja vállára hajtotta és nevetett és sirt egy kicsit. Magda azt kérdezte tőle —

— Édesem, egész bizonyos vagy benne, hogy ebben a te számító szeretődben meg tudsz bízni?

Bizonyos vagy benne, hogy ez a fiatal-ember téged óhajt birni és nem a pénzedet?

— Tökéletes hitem és bizalmam van benne — válaszolá Hester, váratlan ünnepélyességgel — ezerszerre inkább bizom benne, mint saját magamban. És te benned is bizom — tevé utánna, mintha attól félne, hogy nagyon sokat mondott és megakarná mutatni, hogy ez az ő tökéletes bizalma nem egyedül az Arnold kiválólagos hirtoka.

— Én nem vagyok teljesen megbízható — mondá Magda komolyan, ámbár a szemei ragyogtak. Édesem, nagyon sajnálnám neked megvallani mindazon dolgokat, miket cselekedtem, már ma is, pedig nem rég mult el a dél.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGZÁJA.

1899. Szeptember 21.

Ősz.

Mint a negyvenéves asszony szerelme, olyan már a napnak ragyogása. Végső vergődésében forró, szonvedélyes, csak hogy — fájdalom — nagyon rövid ideig tart már ez.

Lassankint elvesziti a nap tűzét, fényét, a virágok elhervadnak, lehullnak s a golya bánatos szemekkel néz szét a nádas tájékon, mintha azon tűnődne:

— Vajjon fogom-e még viszontlátni mindezt?

Hiába, hiába, itt van az ősz! . . . A csendes melankólia szétterítette már szürke fátyolát a természet feje fölött s a fecskék tűnődő szomorúsággal ülnek meg a telegráf-fák drótjain. A mezőkön a haraszt pedig sárgul, nemsokára a dér csillogása is feltűnik majd rajta s a fák szegényes mezükkben szinte szégyenkezve nyújtogatják caupasz ágait az ég felé.

És csend, gyászos, méla csend őrli meg a vidéket. A madarak alig szólnak már, a bokrok susogását, a fák lombjainak zúgását sem hallani s a szél szinte félve jár a haladók természet ágyánál.

S a levegő illata, az is őszre emlékeztet. Nyirkos, hervadt szag van a levegőben, mi szinte ránehezedik az embernek a szívére, megtelek vele az érzelmi és ennek az illatnak vibrációja, mint a harang csengésének

viszhangja olyan nehéz, bánatos sóhajtsal fel a lélekből:

— Ez az elmulás! . . .
. . . Egy rövidke nyár csak addig tartó, mint egy boldogító álom — és utána itt van az ősz . . .

. . . Ősz! . . . Ősz! . . . Milyen szomorú szó. Benne van az ember életének eltűnt ifjúsága, a vágyak és ábrándok láng-jainak végső lobbanása . . . Ősz, ősz, nem vagy te egyéb, mint egy pattogó, lázasan égő tűznek — a hamuja . . . Egy csomó szürkeség egy rakáson, kihűlt, hideg hamu, a melyben könnyes szemmel, deresedő fejfel keresgél az ember az alkonyat estéin.

Pedig milyen hiába keresgél!
Ha egy-egy szikrára akad is, nem gyul az már lángra, vagy ha lángra gyul, ezt a tüzet nem a szenvedélyek vihára oltja el többé, hanem önmagát emészt fel . . .

Tehát elmúlik minden! Végigmegyünk az élet útján, magunk mögött hagyva nyíló virágot, túskebokrot, barátot, ellenséget és árván, szegényen állunk meg a sir szája előtt.

Nem viszünk ide magunkkal semmit; sem örömet, sem bánatot s az élet fővnyében maradt lábaink nyomát azonnal eltörli — egy másik nyom. . .

Ilyen az ember elmulása! — A természetét, az más.

Az ősz nyomában ott a tavasz, a köny ragyogásában a mosoly derűje, de a mi könnyeinket nem szárítja fel semmi . . .

Elmulunk és ezzel vége mindennek . . .

De a vadrózsa meztelen ágait a tavasz újra

ezek változást idéztek elő. Ettől ugyan nem fél, mert tudja, hogy ezek csak hasznosan fognak munkálni. Azonban küzdenünk kell mégis azon láthatatlan ellenség ellen, a mely egyházunkat minderősebben támadja meg. De hiszen, ha anyagi érdekeinket, melyek ép úgy, mint a hit, ki vannak téve megfáradtatásnak — védelmezzük folyton — vallásunkat nem védelmezzük meg? Nem vesszük fel a küzdelmet? Beszédét így fejezi be. Uraim. Hét püspök vesz körül, a protestantizmus korusában vagyok, én felveszem a küzdelmet s harcolok a győzelem biztos tudatában! (Hosszan tartó zajos éljenzés és taps.)

Ezután Gyurácz Ferencz lelkes szavakkal a közönség zajos éjencitől kisérve üdvözölte Hegedűs Sándor minisztert.

Majd Szabolcska Mihály, dédelgetett poétánk sugár alakja tűnt fel a miniszter széke megett. Zajos éljenzés fogadta. Egy kis fekete kötésű könyvet vett elő, s abból olvasott fel négy gyönyörű költeményt. Különösen tetszett egyik legendája, mely egy református papról mesél, a ki menyországbán Szent Péterrel beszél. Felolvasását frenetikus tetszés követte. Perczekig éljenzték, tapsolták a jeles költőt, kinek különben Hegedűs miniszter legelőször gratulált.

Hegedűs Sándor miniszter ezután megtartja a nagygyűlést bezáró beszédét. Legelőször is kifejezi a társaság igaz örömét a gyűlés sikere felett. De, ugymond, kénytelen egy titkot elárulni. A prot. irodalmi társaság tulajdonképen verbuválni jött Debreczenbe. Verbuválni jön tagokat. A miniszter hiszi, hogy ez sikerülni is fog. Ezután megköszönve a tagok és a közönség érdeklődését, a nagygyűlést lelkes éljenzések közt bezárja.

Emlékünnepély Brassóban.

A brassói reformátusok templomában, f. hó 17-én néhai gr. Bethlen, András volt brassói főispán, utóbb földmívelésügyi miniszter emlékére, meghatón szép emlékünnepélyt rendezett a ref. egyházközség, melynek boldogult főgondnoka volt.

A szép nagy templom, egészen gyászdiszbe volt burkolva. A gyász-istentiszteleten részt vettek, a boldogultnak testvérei, kik a távolból előttek, hogy szeretett testvérök emlékének áldozzanak azok körében, kik kedvesüket annyira szerették.

Ott voltak az ünnepélyen Ürmösi, Maurer Mihály főispán, Jekel Frigyes alispán a törvényhatósági bizottság élén, a honvéd ezredes egéssz tiszti karával; az összes hatóságok és testületek képvisellete és nagyszámú szép közönség, úgy, hogy már maga a gyülekezet a komoly keretben meghatón szép képet nyújtott.

A rend és a fegyelem, mely az egész ünnepelely alatt megnyilatkozott, méltó volt az alkalomhoz.

A istentiszteletet a gyülekezet éneke vezette be; majd a ref. egyházi vegyeskar énekelt egy szépen összhangzó gyászdalt. Utánna Péchi Árpád lelkész mondott költői hangulabban gazdag imát, ezt követte egy női duett orgona kíséreltel, telve hangulattal, érzéssel.

Most következett az istentisztelet koronája, az emlékbeszéd, melyet Péchi Árpád lelkész mondott. En, ki e sorokat írom, több alkalommal nyert meggyőződésből mondom, hogy a protestánsok igehirdetési módjában nagy erő rejlik, ezen erőnek megnyilatkozását éreztem én és éreztük mindnyájan, most is szónokló lelkész előadásában, mely lelkinkezt elbájlotta és felemelte a halál felett megnyilatkozó élet evangéliumi magaslataira, hol megtelt lelkünk a keresztényi szeretet szent érzésével.

A beszédet az egyházi dalárda férfikara követte, egy mélabus szép alkalmi daltal re-

zegtette meg szívünk hurjait. Nem ismerem az egyházi karvezetőt, de munkájából ügyes embernek ítélem. A dalárda énekét a záró ima követte, melynek ereje szármayakat adott lelkeinknek, ezután a 90-ik zsoltár második versét énekelte a gyülekezet, ezzel a szép emlékünnepély véget ért.

E megemlékezés méltó volt gr. Bethlen András nagy alakjához, ki életében hazájának és anyaszentegyházának oly nagy szolgálatakat tett. A gyülekezet mellett méltó a dicséretre a jeles lelkész is, ki fáradozásával és szereplésével hitközsége ohaját, sikerre vezette.

T. K. N.

Az új egyetemi tanév.

— Dr. Fabiny Rudolf beszédéből. —

Kolozsvár, szept. 21.

Az *Ellenzék* számot adott már arról az ünnepélyről, melyvel vasárnap délelőtt az egyetemi tanévét megnyitották. Az ünnepélyen a kultuszminisztert dr. Tóth Lajos miniszter, egyháztanácsos képviselte. Miután *Ternér* dr. a lelöpő rektor elmondta beszámolóját s átadta jelvényét, a diszlánczot *Fabiny* Rudolf új rektorunk, Fabiny dr. a következőkép szölt:

Mély megilletődéssel fogadom a lánczot, a rectori méltóság díszes jelvényét Nagyságod kezéből, azzal a felelősségteljes érzéssel, mely áthatja a hajós szívét, midőn le kell tennie az evezőt, hogy társainak bizalmából egy időre a kormánykerékhez álljon. Nagy, drága terhet visz hajónk, a jövő Magyarország reményének, nemzeti fejlődésének, culturalis haladásának zálogából egy tekintélyes részt, ezernél több magyarifut, életezélja felé.

Oltalmazza az ég a hajót, s adja, hogy onnan felülről kedvező szél duxassza vitorláit ezontul is és könnyítse meg a hajósok farszító munkáját, éleltsie meg a kormányos szemét, hogy jó és rossz időben egyaránt biztos árban, zátony és örvényről távol tartassa azt.

Önök pedig uraim, a kik hajónkra szálltak, magyar egyetemi ifjuság, használják ki jól a kedvező időt, vegyék föl azokat az eszméket, s adják át magokat teljes szívvel és lélekkel azoknak a benyomásoknak, a melyeket utunkban a váltakozó partvidékek szépsége, a levegő és a tenger fensége és ezernyi élete kelt. A hajósok teljes munkája egyesüljön, az önkö oadaó buzgalomával, s az megfogja akkor hozni az elérhető legjobb eredményt, vezetőiknek pedig a felelőtl tudatot, hogy oda segítette önöket, midőn a hajó majdan kiköt, ahhoz a biztos parthoz, a mely készültseggöknek a haza, az emberiség javára való legjobb értékesítéséhez vezet.

Hajónk az indulásra készen áll. Még egyszer forró köszönet a bizalomért, mely kormányzását egy évre kezembe tette le. Ha van lehetőség arra, hogy jó akarat, szorgalom és köteleességtudás megfelelhett annak a feladatnak, mely reám vár, úgy nyugodt lelkiismerettel gondolok reá, örömmel abban a reményben, abban a tudatban, hogy tisztelt és szeretett tanártársaim mindegyike részesíteni fog abban a támogatásban, a melyet nehéz, felelősségeterhes hivatalom nélkülözhetlenné tesz.

Üdvözlöm a díszes vendégkoszorút, mely egyetemünk megnyitó ünnepélyét szíves megjelenésével megtisztelte, s megkezdtem a tradíciókhoz híven elsőnek a munkát, fölkérve a mélyen tisztelt halgatókat, hogy szíves figyelemmel ajándékozzon meg, egy sokat vitatott chemiai elmélet történelmének és tanításainak megvilágítására.

Ezután dr. *Fabiny* Rudolf az új elektrokémiai elméletéről olvasott föl. Tárgyalta

és ismertette azt az érdekes harezót, mely egy századon át az érintkezési teoria és az elektrokémiai felfogás közt folyt és mely ez utóbbi elmélet teljes diadalával végződött.

Beszédét a rektor a következő szavakkal fejezte be, melyek annál érdekesebbek és aktualisabbak, merl ugyanabban az időben hangzottak el, midőn Gyulafehérvárt Majláth püspök a modern tudomány és műveltség veszedelmes voltáról szölt. Az alább közlendők épen az ellenkezőt bizonyítják s jellemző az, hogy e beszédet épen a legrealisabb természettudomány, a vegytan képviselője mondta.

A pozitív és negatív fogalma, az ellentétek dualizmusa mint egy szalag vonul keresztül az egész mindenségen; otthonos az a külső természetben csak úgy, mint az ember legbensőbb lelki világában. Vallási és erkölcsi felfogásunk, életnézetünk, a társadalom és intézményei egyaránt kifejezésre juttatják. Egy általános törvény nyilatkozik meg benne.

Az emberi lélek képes az ellentéteket egymástól különválasztani s belőlük azokat az elemeket magába fölvenni, a melyek egyéniségének leginkább megfelelnek. Ha a pozitív ethikai momentumok iránt el benne szeretet s a jónak, az igaznak, a szép és nemesnek részesévé tud lenni úgy fölemelkedik az emberi hivatás magas spherájába s megközelítheti az eszményi életet. Ere törekedni az embernek maga iránt való legelső kötelessége. Vallás és tudomány e czélt szolgálja végelemzések egyaránt s az Alma Mater legfelsőbb hivatása is e czél körül összpontosul. Excelsior! a jelszó, a mit zászlójára írt s a zászlónak fogadtak hűséget. Önök is, tisztelt fiatal barátaim. Kövessék híven azt s Alma Materünk Önökbe helyezett reménye méltó büszkeséggé fog átalakulni.

Az eszméknek, ismereteknek kincses forrását kerestek föl, ám merítsenek belőle, üdítsekk hullámaiban tudományssomjukat. — Olyan hullámok ezek, a melyek tengeren és sziklagerinceken keresztül — mint az elektromos hullámok — létesítik a kapcsolatot, a szellemi összeköttetést, a világosságot kereső s az emberiség haladásán munkálkodó rokonlelkek ezreivel. Önöknek is egybe kell forrniuk ezekkel. Keresniök kell az eszmék világát, az intensív lelki életet, hogy az emberi hivatás fenséges magaslatára emelkedhessenek és részesesivé válhassanak majdan a lét legnemesebb örömeinek, annak a magasztos, fölemelő érzésnek, mely a teremő lélek alkotásait kíséri, midőn az eszme energiája benne élő tetté változik, a közjóra hasznos munkássággá.

Magas erkölcsi színvonal s alapos képzettség kell arra, hogy valaki sikerrel vihesse a szellemi kincsévé vált és saját lelkének fényében tükröződő eszméket a külvilágba, a társadalmi élet szervezett testébe át és substituírhassa velök ott, a hol kell a tapasztelés, az erkölcsi fogytkozás és hanyatlás negatív elemeit. Pedig sok található ezekből s a köteleességtudó emberre mindig nehéz munka vár. S ebben a munkában részt kell vennök, ilyen munkát teljesíteni kell Önöknek is, mert nem vonhatja ki magát alóla senki sem, a ki a humanizmus törvényeit megismerni és tisztelni megtanulja, s a kinek irányító vezéreszillaga, mint az Önkök is: nemzetének, hazájának szent szeretete!

Tanügy.

Sürgősen értesitem a t. szülöket és gyámokat, hogy a Nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium a fogarasi al. felső kereskedelmi iskola megszűntetett alsó osztályának megnyitását távirati uton elrendelvé, — a középiskolák 4 osztályát végzett tanulók iskolai és utjafutási bi-

a Dick neve egyszer sem fordult elő ezekben. Egyáltalában említés sem volt róla. És az aggódó várakozó két asszony, a bálványozó anya és az erős szívű leány, aki hő szerelme daczára elküldte Dicket magától, a remény és aggály emésztő izgalmatól ki voltak merülve.

Igy tett el három év — Hesternek, a büszke fiatal feleségnek és anyának boldogan, de a magányosan élő Magdának szomoruan.

Végre vége lett a várakozásnak, és úgy látszott, mintha az a három év soha sem lett volna. Mert egy este, amint alkonyatokor Cliffe kisasszony haza ment Hestertől, kivel annak a gyermek szobájában téazott, egy idegen férfit talált a háza ajtajához támaszkodva. És az nem mozdult az ő jövetelére, tehát azt mondta neki —

— Kérem, lessz szíves engem beengedni?

Ekkor a férfi feleje fordította a fejét és ő hangosan kiáltott. Az a férfi Dick volt!

Arca halványan látszott az alkony homályában, de a kezét nyujtva egyszerűen azt mondá —

— Nem akartam addig írni, míg a ki-nevezésemet meg nem kaptam és ekkor néhány heti szabadságot kértem, hogy az új-ságot magam hozzam el hozzád. Be mehetek?

De az eddig oly bátor, önmagán uralkodó, vidám Magda egész testében reszegett és a Dick erős karjára volt szüksége, hogy őt a szép kis kerten keresztül a házba vezesse. De Magda hosszas ideig csak ennyit tudott mondani:

— Hala az Égnek, hogy nem halni küldtetek!

De Dick kitünő vigasztalónak bizonyított magát és ők esakhamar letörölték a könnyeiket — mert a Dick szemei is nedvesek voltak — és aztán egymás kezét fogva

zonyitványuk és keresztlelök bemutatása mellett szeptember hó 20., 21., 22 és 23-án az igazgató-ságnál felvételre jelentkeztek:

Tandij: 16 frt. (Fizethető négy részletben.)

Felvételi díj: 4 frt.

Könyvtári és értesítő díj: 3 frt.;ekét utóbbi díj és a tandij első részlete a felvételnél azonnal lefizetendő.

Egyleti élet.

Az *országos* középiskolai tanáregyesület kolozsvári köre IV. alakuló közgyűlését szeptember 23-án, szombaton, d. u. 5 órakor tartja meg az ev. ref. főgimnázium nagytermében. Tártyak: I. Elnöki megnyitó, 2. A tükár jelentése. 3. A pénztárnok jelentése. 4. Az új tiszttakar megalakítása. 5. Esetleges indítványok. Gyűlés után áldomás a Nagy Gábor vendéglőjében.

Mulatság.

Válaszutan 1899. szept. 16-án tartott a „Tanítók Háza” javára rendezett táncvigalmon résztvevő hölgyek névsora. Asszonyok: Kozma Ferenczné, Pallós Albertné, Bartha Jánosné, Bartha Pálné, Bartók Beláné, Császár Samuné, Fülöp Mózesné, dr. Deak Albertné, Gaal Sádorné, özv. Gspann Károlyné, dr. Grünvald Izorné, Irsay Józsefné, Jónás Bálintné, Kálmán Kálmáné, Mina Jánosné, Nagy Józsefné, Nagy Sándorné, Pap Károlyné, Szász Ferenczné, Szentgyörgyi Jenőné, Toczauer Károlyné, Vadas Albertné, Várady Albertné, Leányok: Boross Ida, Demjén Anna, Dézsi Erzsike, Csákyán Ilona, Fangh Erzsébet, Gaál Ilona, Graef Matild, Kálmán Erzsike Kronpecher Hermin, Márton Ilona, Miller Erzsike, Mészáros Gizella, Móricz Ida, Némethy Lenke, Pálffy Mária, Pap Aranka, Sinczy Julia, Sinkó Czintbia, Szász Lujzika, Szentpéteri Zsuzsika, Szabotin Mari, Rigó Mari, Tauffer Ilka, Toczauer Zsuzsika, Tunyogi Irma, Urschitz Anna, G. Vadas Anna, Veress Gizella, Versényi nővérek.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 21.

— **Kolozsvári Kossuth szobor.** Magyar Mihály, az *Ellenzék* szerkesztője 100 (egyszáz) koronát ajánlott fel a kolozsvári Kossuth szobor létesítésére. Ez összeggel az aláírt összeg **1090** koronára növekszik a szobor összege tehát **3429** kor. **28** fil.

— **Kossuth relikviák Amerikából.**

Ráth Gyula ur, a kolozsvári New-York szállodának üzletvezetője, ki ezelőtt egy héttel jött New-Yorkból Kolozsvárra, igen sok értékes Kossuth relikviát gyűjtött, melyek között több unikum is van. Ráth Gyula az erekiye muzeum meghívására tegnap megjelent a Kossuth születésnapj estelynén. Itt bemutatott több Amerikában készült Kossuth bankot és Kossuth érmet. Ezek között egy 5 dolláros Kossuth bankó unikum, ilyen még az erekiye muzeumnak egy sincs. 1852-ben Amerikában készült fa-metszeti képet is ajándékozott, a mely nálunk szintén unikum. E képet bemutatták a társaságban is. Ráth Gyula, a kolozsvári Kossuth szoborra felajánlott több Amerikában készült Kossuth fényképet. Azonkívül megígérte, hogy a muzeum rendelkezésére bocsát gyűjteményéből több duplumot. Igen érdekesen ismer-tette azt, hogy az Amerikák mily lelkesedéssel viseltetnek Kossuth Lajos emléke iránt.

— **Kolozsváriak Aradon.** Daczára Arad polgármestere elutasító értesítésének, sok ezer hazaí és honleány készül a vértanuk kivégzésétetésének 50 évi fordulóján

a tűz mellett ülték, sok mindenről beszélgetve — azon veszélyekről, melyeken Dick keresztül ment, a sikereiről, az öreg anyjáról, kit a következő napon szándékoztak együtt meglátogatni.

— Dick, ő sohasem bocsátotta meg nekem, hogy téged elengedtelek menni, — sugta Magda. És voltak napok és éjszakák, midőn alig tudtam azt magamnak megbocsátani.

— De édesem, egy nap és egy éjjel sem volt, melyben én halásan meg ne köszöntem volna neked, a miért azt tetted, — válaszolá Dick komolyan. Ha valaha méltó leszek hozzád, azt az elmúlt kemény és szomorú éveknak fogom köszönni. Nem úgy értem, mintha azok az évek folytonosan szomorúak lettek volna, mert gyakran voltunk csatában és mulatságunk is volt bőségesen. De voltak éjszakák, midőn a hűségétől nem lehetett aludni és olyankor az ember csak fekszik és hánykolódik és azokra gondol, a kiket otthon hagyott s azon tűnődik, ha vajdon drága szeretteit láthatja-e ismét? Ilyenkor néhány erős elhatározást tettem magamban, melyekről nem kívánok beszélni, de a melyeket mindegyikre igyekeztem megtartani s az Ég és a te segítségével mindig megfogom tartani.

És meg is tartotta. Dick nem volt minden tekintetben minta férfi, ámbár ezt nem lehetett megmondani, de ő jó fiú és gyöngéden szerető férj volt. A katonaságnak maradt és Magda vele ment a hova ezredét helyezték. Ő egy eszményi katona feleség volt és azt gondolta, hogy az ő nyughatatlan természetéhez semmi sem talált jobban mint az, hogy a dob után menjen.

És így két barátné, Magda és Hester elégedettek voltak és miután a tökéletes elégtűlés olyan boldog és rendkívül ritka állapot, teljességgel nem lehet többet és jobbat mondani róluk.

megjelenni. Ezek közül csak egy pár száz talál a vendéglőkben lakást, a többiek utalva lesznek, hogy a polgármesteri rendelet szerint a tolonczok és hajléktalanok módjára az aradi kapitányság vendégszeretétét kaszárnya szerében berendezett helyiségekben élvezzék. Ez azonban nem fészélyezi azokat, a kik a Magyar Golgotára akarnak zárandokolni. Elmennek úgy is! Hiszen 1849-ben Haynau még komiszabb fogadtatásban részesítette a honfiakat. Bűzös kaszamatákba záratta, éhezettette, egy részét főbe lövette, vagy felakasztatta. A mostani ellátás Aradon még is enyhébb lesz ennél valamivel. Kolozsvárról a honvédek köréből Esterházy Miguel gróf 48—49-es huszár főtsitz, Horváth Ignác alezredes, az Erekiye Muzeum részéről Kuszko István a muzeum igazgató öre, Vincez István, Virágháti Béla, Virágháti Gyula, Dávid Ödön, Sipos Karoly fognak kirándulni.

— **Az aradi polgármester vendégszeretete a gyász 50 éves fordulóján.** Nagyon kellemetlen lehet az aradi polgármesternek a haza kegyeletes érzésének kifejezésére tört engedni, — mert igyekszik lerázni azt a nyakáról s a rendőrségre utalja a vendégeket, hogy ez a tolonczok és hajléktalanok módjára helyezze el a kegyeletes ünnep napra Aradra érkezöket.

A polgármester egy ily kegyeletes érzés és vendégszeretet hiányáról tanusodó átirata, melyet többszöri kérés, meg sürgetés és hírlapi felszólalás után intézett, így szöli:

3115 szám

pm.

Tekintetes elnökség!

A 38—1899 szám alatt kelt becses megkeresésére van szerencsém értesíteni, hogy városunk közönsége a folyó év október 6-án megtartja ugyan a gyász ünnepélyt (még csoda, hogy megtartja, szerk.) azonban arra, egyáltalán senki sem hív meg (szép, hazafias kijelentés, Sz.)

Minthogy azonban kétségtelen, hogy az öreg honvédek az ünnepélyen meghívatás nélkül is számosan megfognak jelenni, intézkedés történt, hogy közülök azok, kik arra utalják, egy lak-tanya szerűleg berendezett iskolában elhelyezést találjanak, mely ezből az előleges jelentkezés kapitányi hivatalunkhoz intézendő.

Aradon, 1899 szept. 19-én (Kossuth Lajos születés napja évi fordulóján, szerk.)

Salacz s. k.

kir, tanács os, polgármester.

Ne vegyék rossz néven a nagy idők öreg dalái, ha a kir. tanácsos ur magyar érzelméből ennél több nem telik ki.

— **Népünnepély.** Néhány hete hirdeti Bétről-hétra a *fülleregylet* népünnepélyét, de a rossz idő mindig megakadályozta megtartását. Most már földérült az idő s talán biztosra is lehet jósolni, hogy vasárnap délután derült szép idő lesz. A népünnepélyt ekkor bizonyosan megtartják. Szükség is van róla, mert nagyon sok ember ennek jövedelméből várja fölsegelését. Fölhívjuk tehát a közönség figyelmét, hogy minél többen jelenjenek meg az ünnepélyen, hogy így a szegények segélyezésére annál több pénz gyűljön össze a jétékony egylet kasszájába. A fülleregylet elnöksége maga részéről kéri a választmányt, hogy a pénztáraknál pontosan jelenjenek meg vasárnap délután.

— **Iparcsarnok Kolozsvárt.** Arról már adtunk hírt, hogy a kolozsvári kisiparosok szövetezetté alakultak, s ezéüket már be is jegyeztették. A szövetezett igazgatósága most abban fáradozik, hogy a kész iparcikkiek részére árucarnokot és a nyersanyag részére anyag-áruraktárt létesítsen ebben az ügyben az igazgatóság tegnap és tegnapelőtt este üléseket tartott, a melyeken beható eszmecseré után elhatározták, hogy saját kebelükben a 80 iparág csoportosítása mellett hat szakosztályt szerveznek, elhatározták továbbá, hogy egy iparcarnokot és anyag-áruraktárt rendeznek be, s egyben a szövetezett ügyhuzgó vezérigazgatója *Zatlér* Sándor kovácsmester elnökelet alatt 12 tagból álló bizottságot küldtek ki abból a czélból, hogy Kolozsvár város közönségétől az árucarnok és anyagáru raktár elhelyezésére alkalmas területet kérjen a szövetezettek. A részletesen megokolt kérést a vezérigazgató el is készítette, s azt küldöttségileg fogják Szvacsina Géza polgármester kezébe juttatni, mint a ki nemcsak melegen érdeklődik a szövetezett ügyei és czélja iránt, de megígérte, hogy ügyeiket tettekkel fogja előmozdítani. Nem kételkedünk abban, hogy egy a polgármester ur, valamint a tanács és a törvényhatósági bizottság minden lehető elkövetnek, hogy az ipari szövetezett részére szükséges területet megkapja, s az azon létesítendő iparcarnokban megkezdhesse gyakorlati működését.

— **Hol legyen az iparcarnok?**

A Kolozsvárt nem régen alakult Iparosok szövetezetének igazgatósága alkalmas helyet keres arra, hogy azon az iparcarnokot és anyagáru raktárt felépíthesse. A mint értesülünk az igazgatóság e czélra legalkalkalmasabbnak tartaná a város közönsége tulajdonát képező s az Óvárban lévő sörház épü-

letét s ennek a szövötközöt céljaira leendő átengedése iránt kérelmeztek is a törvényhatósági bizottságnál. Tekintettel arra, hogy ez a telek a városnak vajmi kevés bért hajt, másfelől pedig Kolozsvár nagyszámú kisiparosainak anyagi helyzete, s ennek biztosítása és általán Kolozsvár iparának fellendítése első rangú kötelessége minden hivatott tényezőnek, azt hisszük ezek valamennyie közre fog, hogy iparosainkat e telek átengedése útján abba a helyezésbe juttassa, hogy a szövötközöt gyakorlatilag is megkezdhesse a működését? Ezt a célt segíti elő Kolozsvár város közönsége, ha lehetővé teszi az iparsarnok berendezését.

— **Katonai ellenőrzési szemlék.** Szemlék lesznek f. évi okt. 13., 14., 15-én, a honvéd legénységgel pedig okt. 6., 7. és 9-én. A közhadseregbeliek a nagy kaszárnyában, a honvédek a honvéd laktanyában jelentkezzenek. Ezen kívül még utószemlék is lesznek. A részletekre nézve plakátok adnak utbaigazítást.

— **Zene a sétatérén.** Hoinap pénteken délután háromnegyed öt órakor kezdődőleg a honvéd zenekar térzenét tart a következő műsorral:

1. Magyar nóta induló Christoph.
2. Csók-kerengő Ardi.
3. Két magyar népdal Káldy.
4. Nyitány. *Gringoire* dalműző Brill.
5. Magyar ábránd Bach.
6. Erzsike polka Dorfue.
7. Részletek Gíroflé-Gíroflá-ból Lecoque.

— **Dr. Ferencz József,** az unitárius püspök fia, tegnap tette le Budapesten az ügyvédi vizsgát szép sikerrel. Az új ügyvéd Nagy Dezső irodájában praktizált eddig, ezután azonban mint önálló ügyvéd fog működni.

— **Székelly fiuk érkezése Szentestresre.** 74 székelly fiu van már Szentesten, a kiket ipari kiképeztetést végett az ipartestület elnöksége ide hozatott a székellyföldről. Ujjabban 17-en kértek az iparosok közül székelly fiukat, a kik október hó 6-án, az esti vonattal fognak érkezni. Annak idején körözvényenly is fognak értesíteni az illető iparosok, mint a „Csongrádmegyei Ellenék” írja.

— **Tisztelgés az EKE új elnökénél.** Az EKE gyulafehérvári közgyűlése tudvalevőleg *Feilitzsch* Arthur br. orsz. képviselői eddigi társelnököket az egyesület elnökévé választotta meg. Ez alkalomból az EKE választmányi és tisztikara tegnap tisztelgett új elnökénél. A tisztelgő küldöttséget, mely Szádeczky Lajos dr. alelnök, Papp Mihály ny. esendőrezredes, Melitskó Frigyes máv. felügyelő, Merza Gyula főpénztáros, Fodor János, Kolbenheyer Bertalan jegyzők, Kovács Géza titkár, Beregszászy László főkönyvvezető és Radnóti Dezső főtitkár tagokból állott, Szádeczky Lajos dr. alelnök vezette. Br. Feilitzsch lakásán fogadta a küldöttséget, melynek nevében Szádeczky alelnök üdvözölte az új elnököt. Mindenekelőtt megköszönte Feilitzschnak, hogy a multban is oly lelkesedéssel és buzgalommal vezette az egyesületet. A tisztikar és választmány bizalmát és szeretetét tolmácsolja a jövőre nézve és csak azt kéri, hogy tekintse a tisztikart és választmányt legodaadóbb munkatársának és a közügy szolgáltatában számíton minden minden egyes tagnak buzgalma és lelkesedésére. Üdvözlő szavait az új elnök éltetésével végzi.

Az elhangzott élnjezések után Feilitzsch Arthur meghatottan válaszolt. A legmelegebben köszöni az EKE tisztikarának és választmányának üdvözlését. Abban a hazafias munkában, melyre a közbizalom őt állította az élére, a miként a multban is, ugy a jövőben is részt óhajti venni. Igyekezni fog ugy vezetni és irányítani az egyesületet, hogy a tagok megelégedését kinyerhesse. Épen ezért szükséges van minden egyes tagnak a bizalmára és barátságára s kéri is, hogy az EKE körében mindig barátnak tekintsek és minden közérdekű kérdésben bizalommal legyenek hozzá. Azután lelkes és szívhez szóló szavakkal tevékeny és lankadatlan munkára hívja fel mindazokat, a kik az EKE lobogója alá sorakoztak, hogy a majdan felavatandó *Erzsébet-lobogó* alatt di-csőségre és diadalra vezethessük az EKE-t. Még egyszer köszöni az üdvözlést.

A beszéd után, mely a küldöttségre a legjobb benyomást gyakorolta, a tisztelgés véget ért.

— **Ujjabb akció a székelly kivándorlász megakadályozása érdekében.** Székelly leányoknak a keleti tartományokba való kirándulása megakadályozásáért László Gyula iparkamarai titkár részéről hazafias buzgalomból megindított akcióz úgy az ország fővárosában, mint a vidéken visszhangra találván, egyik székelly vármegye, nevezetesen Torda-aranyos megye tordai járásának főszolgabírája Szemerai Gyula egy a székelly vármegyei törvényhatóságaihoz intézett kérés levélben ajánl ujjabb módozatokat a kérdés megoldására nézve. Indítványozza ugyanis, hogy a székelly törvényhatóságok vegyék az ügyet kezükbe, irassák össze a területükön lévő szolgálat kereső mindkét nemű ifjakat a járási főszolgabírák közvetítésével név- és lakhely szerint, ténstések ki korukat, állapotukat, alkalmazhatóságukat, évi bérigényüket s ezen összeírásai jegyzéket

sokszorosítva küldjék meg a többi erdélyi törvényhatóságoknak, kik aztán a szolgabírák és rendőrkapitányok útján a szolgálat kereső székelly ifjak és leányok elhelyezéséről gondoskodnának, mert reméli, hogy mindenki kollegájá vállalkoznék a nemzeti cél elérésére díjtalanul közreműködni.

— **Vesztett kutya Feleken.** Lapunknak írják a következőket: Ma délelőtt egy vesztett vadász kopókutya ba'angolt Felek községben, míg végre az országútra került és az uton haladó Fanczó Vurtoloméj 21 éves fiu arcának ugrott és a vesztett eb marását azzal sikerült a fiunek ki kerülni, hogy midőn a vesztett ebnek feléje közeledését észre vette, ingét a fiu arcára fogta. A fiu az országút mellett lakó Erdődy Ernő községi jegyzőnek jelentést tett, erre a jegyző rögtön fegyverrel a vesztett eb után iramodva sikerült az amugy is biztos lövő jegyzőnek a vesztett ebet lelőni. Az eset az illetékes hatóságnak be lett jelentve. Különbben a vesztett eb sem embert sem állatot meg nem mart.

— **Égő szekér.** Nagy riadalmat okozott ma a Belközép-utczában egy égő szekér. A hetivásárra bejött vásáros szekerek közül gyult meg egyik. Valószínűleg a pipából hullott tűz a szekérben lévő szénába, a mitől az tüzet fogott, s csakhamar lángba borult az egész szekér, az eléje lerakott holmikkal együtt. Az égés láttára összecsoódult az utca népe, többen vizes cserebkekkel és kannakkal siettek oda, s a tüzet nemsokára kioltották.

— **Templom felszentelése.** A dicsősésmártóni róm. kath. templom felszentelése ünnepélyének sorrendje: 1. Folyó hó 22-én d. u. 5 órakor Püspök ur ő méltóságának megérkezése és ünnepélyes fogadtatása a vasuti állomásonál a hitközség részéről, a diszkapunál a vármegye részéről. 2. 7 órakor este fáklýásmenet, község kiválgtatása s ő méltósága üdvözlése a község részéről. 3. 23-án d. e. 11 órakor tisztelgések a hivatalok és testületek részéről. 4. 24-én reggel 8 órakor a templom felszentelése. Ünnepélyes szentmise. 5. Délután fél 2 órakor diszebéd a vármegyeház nagy termében. 6. Délután 4 órakor délelőti istentisztelet. 7. 25-én reggel 8 órakor a bérnálás szentsegének feladása, ünnepélyes szentmise. 8. Délután 4 órakor délelőti isteni sztelet. 9. Este 7 órakor a vármegyeház dísztermében zártkörű estély, rendező az Oltáregylet. 10. 26-án reggel fél 8 órakor püspök ur ő méltósága elutazása. Dicsősésmártón 1899. szeptember hó 18-án Puskás Gergely, róm. kath. plébános.

— **Keleti társas utazás okvetlen megtartatik.** Indulás Bpestől okt. 11. Fiume-Velenczén át. Hajó pompás, nagy és minden tekintetben modern, elsőrangú csavargözös. Neve „Nilo”, 2895 reg. tonná, 2750 lőerejű géppel. Programunk a lehető legérdekesebb. Az őszí időjárás esendes, enyhe, tavaszias. Mindenütt hatósági, konzuli fogadtatás, legmesszebb menő támogatás.

— **Az aradi gyásznap és a kamarilla.** Ugy látszik, titkos intéssel, a bécsi kamarilla tudtul adta az intézőknek, hogy az aradi gyásznap 50. évi fordulóján jó lesz mentil kevesebb ceremóniát tartani, mert *Ausztria meg erősítése szempontjából* sem a kiegyezésre sem pedig a *magasabb kvótára* nézve nem előnyös, ha a magyarok az aradi *kilencz bitófáról* azt a bizonyos fátylat, nagyobb számú közönség előtt meglebbentik. Nagyon valószínű, hogy az intézőknek Mária Terézia rendet is kilátásba helyezték az esetre, ha mentül több részt vevőt *távol tartanak* a kegyeletes ünneptől. A honvéd egyletek és honvédek rossz szelleme, Mikás Zeigmond Budapestről ezt már meg is kezdte. Mint pénteki lapunkban emelttük, felhívta a honvéd egyleteket, hogy *egy-egy* honvédet névszerint jelentenek be nála. Ha ők azt elég jámbornak tartják arra, hogy a kegyeletes ünnepen részt vehessen, az esetben küldenek neki, nevére szóló, (nehogy mérgesebb honvédet küldjön maga helyett) vasuti jegyet. Ily módon remélik, hogy a 60 honvédegylet köréből leg-föllebb 30 jámbor öreg jelenik meg. Ezek a fiatalág előtt nem fogják a fátylat nagyon szellőztetni. Pénteki számunkban emelttük, hogy Arad város honvéd egyletét háromszor is megke-reste a kolozsvári honvéd egylet meghívóért és vasuti jegyekért. Nem is választottak a megkeresésekre. Ismételtén arra kéri most *Barabás Béla* országgyűlési képviselő, szíveskedjék személyesen eljárni, hogy a kegyeletes ünnepen megjelenők mérsékelt áru vasuti jegyhez jussanak s Arad város vendég-szerető közönségének mód és alkalom nyujtassék, hogy a vendégeket ne a rendőrség vegye pártfogásába, mint a csirke fogókat és a tolonczokat, hanem maga a polgárság mutathassa ki az 50 évforduló ünnep alkalmából vendég-szeretét, kegyeletét és tiszteletét a nagy napok alkalmából. Tiszti Lajos 48—49-es honvédtiszt és aradi lapszerkesztő megírta lapjában, hogy az ottani polgármester, a midőn kénytelen volt a vendégek fogadására és elszállásolása

feletti tanácskozásban elnökölni, hogy kimutassa, mennyire kényelmetlen neki ez az előkészület, előbb krumpliról, paszulyról, káposzta és buza termésről kezdett beszélni.

— **Segesvári III. komlóvásár.** A segesvári komlótermelők szövötközete e hó 15—16-án tartotta meg idei első komlóvásárját a segesvári pályaház melletti csarnokában. Daczára az esős, rossz időjárásnak, a tavalyinál jobban sikerült, a mennyiben jelenvolt 25 érdeklődő s 8 vevő a komlókereskedők s sörgyárosok köréből. Összesen 46 minta állítottak be ugy kis, mint nagy mértékben a csarnokban. Üzleti kótés alig történt 2—3 esetben, a mennyiben a külföldi vevők megvárják a külföldi áralakulások hírért. Tényleg a nagy esők ugy Cseh-mint Bajorországban a kész komló árát némileg emelték s a kereslet is élénkült; ennek hatása azonban Segesvárig még el nem jutott. Emeltett esetekben az itt elért árak 55—60—70—80—82 frt között mozognak, de ezen üzletek csak titoktartás mellett kötettek. Panaszuik a kereskedőknek, hogy nem elég, ha a miniszter jelen van, de ott kell, hogy legyen az *elnöknek* is, mert végre is a szövötközöt elnöksége nincs az alkudozásra feljogosítva! S ebben igazuk is van a kereskedőknek. A termelők indolentiája ezuttal is megmagyarázhatlan. Emeltett szövötközöt a földmívelésügyi miniszterium évenkénti segélyével nagy körültekintéssel igyekszik a vásárt 3 év óta állandósítani, vevőt is toboroz, csak a gazdaközönség, a melynek érdekében létesítették a vásár, az nem jelenik meg bőven eladó árujával. Kétséges ezek után, lesz-e kedvők továbbra is az illető vezérmereknek tovább dolgozni a vásár ügyén s hajlandó-e ilyen módon továbbra is hiába kidobni a költséget? — Ajánljuk tehát gazdaközönségünknek, keresse fel komlójárva a minden csütörtökön megtartandó vásárt.

— **Eljegyzés.** Hodgyai ifj. Jósza Gyula földbirtokos eljegyezte Léczfalvi Keresztés Dórátt, Léczfalvi Keresztés Sándor földbirtokos leányát.

— **Az új kőbányai plébános.** A főváros közgyűlése tulnyomó többséggel választotta meg Hock Jánost kőbányai plébánosnak.

Jótekonyság.

A „*kolozsvári*” és „*borsamenti*” tanítóí körök 1899. szeptember hó 16-án tartott ülésével kapcsolatosan a Kolozsvárt létesítendő „Tanítók Háza” javára rendezett koncert és tánczvigalom alkalmából felülfizettek: Mélt. br. Bánffy Albert Választ 18 frt, Montbach Jenő Választ 9 frt, Montbach Sándorné Nagy-Iklód 4 frt, Montbach Sándor Nagy Iklód 4 frt, dr. Déák Albert Kolozsvár 4 frt, Demjén Agoston Kolozsvár 2 frt 50 kr, Kozma Ferencz Kolozsvár 2 frt Schvarczel Adél 2 frt, (Kolozsvár) ifj. Nagy Lajos Bádok 1 frt, Szentgyörgyi Lajos Kolozsvár 1 frt, Solyom János, János József, Balázs K. József Kolozsvár 1—1 frt, Bajna Istvánné Bonczhida 1 frt, Faragó János Aranyos-Pusztá 1 frt, Várady Árpád Csomafája 1 frt, Onts József N.-Iklód 1 frt, Bozzeró Antal Lakos 50 kr, Bartha János Csomafája 50 kr, Lakatos Dénes, Dézsy János Bonczhida 20—20 kr, Toezauer Károly Bonczhida, Pallos Albert Kolozsvár, Nagy Sándor Bádok, Szász Ferencz Borsa, Nagy Imre K.-Lóna, Fülöp Mózes Kide, Csatár Samu és Jónás Bálint Borsa és Gaál Sándor Kide 50—50 kr. — Összesen 60 frt 40 kr. Összes bevétel volt 183 frt 40 kr. Kiadás 75 frt, marad a „Tanítók Háza” javára 108 frt 40 krajczár.

Fogadják a mályen tisztelt felülfizetők s mindazok, kik filléreikkel a szép cél megvalósítását elősegítették, a tanítóí körök nevében is hála köszönetünket. Kide, 1899. szept. hó 20-án, Gaál Sándor a „Borsamenti kör” elnöke, Bartha Pál, a kör jegyzője.

Gazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1899. évi szeptember 15-én.

(A földmívelésügyi m. kir. miniszterhez a mezőgazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján.)

Szeptember hó első felében az időjárás az első tíz nap alatt változatlanul száraz volt meleg napokkal és hideg éjjelekkel. Az időjárás azután esőre fordult, ugy, hogy a hó eső a már teljesen kiszáradt talajt az egész országban kellőleg átmedvesítette. A száraz időjárást a mezei és kertivetemények megsínylelték. Helyenkint a mezei egerek, hernyók és egyéb kártevők is elszaporodtak. Másrészt azonban az időjárás a kender készítés a dohánytörés és szárítás, a sarju takarítás, a here-széna készítés és a hol még hátramaradt, a cséplés munkálatainak kedvezett. Az esőzés beállta után a talajmívelő munkálatok mindenfelé megindultak és az őszik vetését is teljes erővel megkezdették. Csak a Dunamentén akasztotta azt mega Duna legutóbbi rohamos áradása, a minék következtében a Duna árja mályebben fekvő helyeket már is elöntötte.

A repeze vetések a legutóbbi esőre jobban keltek ugyan, de azért még mindig egyenlőtlének.

A kukoricza a tarós szárazságtól különösen sokat szenvedett, el annyira, hogy annak a legutóbbi esőzés sem használhatott már. A törést megkezdették, több helyütt a nélkül, hogy a teljes beérést várták volna, mert a moly és a nagy tömegben fellépett mezei egereknek kárt okoznak. Az erdélyi országrészben a késői vetések még annyira fejletlenek, hogy beérésük kétségesnek látszik Országos átlagban a kukoricza termés alig várható közepesnek.

A szőlő az utóbbi esőre jól érleli fűrtjét és több helyen már szüretelhető. Helyenkint a szemek fölrpedése és rothadása miatt panaszokdnak. A termés kilátások a Duna bal-

parti és a Tisza jobb és balparti vidékén némileg hanyatlottak — általában azonban kielégítők.

A gyümölcs termést részint szedik, részint már leszedték. Az eredmény gyenge. Helyenként a szilva, szorgányosan a dió vagy alma adtak némileg jobb termést. A szilva néhol hasadozik.

Gabona árak.

A mai hetivásáron a gabona árak a következők voltak:

Buza	métermázsánként	8 frt	—	8.50.
Rozs	„	5.	50	„
Zab	„	4.	80	„
Árpa	„	4.	50	„
Kukoricza	„	4.	50	4.80

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

A király utazása.

Bécs, szept. 20.

Ö felségét Meránba utaztában Lienzben és Innichenben a hatóságok, a papság, a város képviselőtestülete és nagy számú közönség ünnepiesen fogadta. A királyt megérkeztekor és elutazásakor lelkes hoch-kiáltással üdvözölte az óriási néptömeg. A tartomány határáról kezdve minden község, a melyet az udvari vonat érintett, fel volt lobogózva. Minden állomáson lövészegyesületek, zenekarok, tanuló ifjuság és nagy közönség várta az uralkodót és viharos hoch-kiáltással üdvözölte az átrohogó udvari vonatot. Mindenütt harangzugás és mozsárdurrogás fogadta az uralkodót.

Andrée.

Stockholm, szept. 20.

Az Affenbladet Ask Larstól, a Martha nevű norvég kutter kapitányától táviratot kapott, a mely szerint a Károly-sziget északi partján egy horgonyos bóját találtak ezzel a jelzéssel: Andrée sarki expedíciója.

Helyes.

Budapest, szept. 20.

Bécsből sürgönyzik:

Az osztrák belügyminiszter egy rendeletben szigoruan megtiltotta, hogy a krappod szláv hírlapírók kongresszusán a **magyar és horvátországi hírlapírók részt vehessenek.**

Hurbán tot agitátor nagy kudarczczal távozott.

Osztrák-magyar politika.

Budapest, szept. 21.

Zimonyban, Belgráddal szemben négy panczélós hajóból álló osztrák-magyar flottilla állott fel.

A belgrádi összeesküvők pöre.

Zimony, szept. 20.

Ma délelőtt Mosztics ügyvéd be-szél, a ki Protics Stojánt védi a külfönféle sajtóvétségekről szóló vád ellen. Utána Szimics államügyész választott a védőbeszédre.

Az államügyész replikája után sorra megkérdéztek a vádlottakat, mit tudnak még védelmőkre felhozni.

Knezevics feláll és általános csöndben erős hangon ezt mondja:

Tudom, hogy eljátszottam életemet, tudom, hogy veszve vagyok. De mielőtt Isten ítélőszéke elé állok, könynyíteni akarok lelkiismeretemen. Nem akarom, hogy lelkenem száradjon ártatlanok élete, nem akarom, hogy ártatlan emberek általam elveszítsék atyjukat. Mindezek a vádlottak, a kiket valomásaimmal a vádlottak padjára juttattam, ártatlanok. A merényletre senki sem bujtogatott vagy bérelt föl. A merénylet az én művem és Milán király szerencségének mondhatja, hogy nem a Vaszina-úliczán hajtattott át, a hol vártam, mert ott agyonlőttem volna.

Minthogy a kocsi más utczába fordult, nem lehettem elég gyorsan ott. Kijelentem, hogy egyesegyedül én vagyok felelős a merényletért. Csak azért val-lottam Nikolics, Kovacevics és Dimics ellen, mert azt hittem, hogy így enyhébb büntetést kapok.

A többi vádlott is mind felszólal és ártatlanságát hangoztatja. Csak Kreszovics, a montenegrói fejedelem állítólagos megbízottja, tartja fenn a radikális vezéreket terhelő vallomásait.

Az elnök erre berekeszti a nyilvános tárgyalást. A törvényszék most néhány védőnek arról az indítványáról fog tanácskozní, hogy a bizonyító eljárást néhány új tanu kiballgatásával egészítsék ki.

Belgrád, szept. 11.

A mai tárgyalás szenzációja következő:

A közzvádlo beszéde után **felállott a merénylő, az evangéliumra tette kezét s megesküdött, hogy a többi vádlott mind ártatlan s csak azért bonyolította be őket az ügybe, hogy a halálbüntetés-től megszabaduljon.**

A tárgyalást ma két napra megszakítják s **harmadnapra kihirdetik az ítéletet.**

Schlauch ünneplése.

Nagyvárad, szept. 21.

Schlauch Lőrincz nagyváradí biboros püspök ma ünnepelte püspökségének 26 éves jubileumát.

Több küldöttség tisztelgett nála ez alkalomból.

Délben a püspöknél szűkebb körű ebéd volt.

Ujjabb mérgezés Zsebelyen.

Budapest, szept. 21.

Zsebelyről ujjabb férjmérgezést jelentenek.

Egy jómódu gazda gyanus tünetek közt meghalt.

Ma bonczolják.

Dreyfus szabad.

Rennes, szept. 20.

Dreyfus éjjel 2 óra 15 perczkor elhagyta börtönét és családjának egy tagja kíséretében nagy kerülővel kihajtatott a pályaudvarra. Elutazásakor senki sem volt jelen. Dreyfus és kísé-rője a Chateau-Brehain és Nantes felé menő vonatra szállt.

Rennes, szept. 20.

Dreyfusné ma délben családjával elhagyta a várost.

Dreyfus.

Páris, szept. 21.

Gallifet hadügyminiszter hivatalosan jelentést tesz Dreyfus megkegyelmezésének szükségességéről.

Dreyfut állandóan a „Figaro” egyik munkatársa kíséri.

Az Echo szerint Dryefus San-Remóba utazott.

Az új osztrák főrendek.

Bécs, szept. 21.

Az osztrák hivataloslap közli az urak házába kinevezett 24 új tag névsorát.

Zavargások.

Páris, szept. 21.

Algirból sürgönyzik, hogy ott az éjjel nagy zavargások voltak.

12 ember súlyosan megsebesült.

Cseh müegyetem.

Bécs, szept. 21.

A király elrendelte Brünnben (?) egy cseh müegyetem felállítását.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy az eddigi *Belmagyar-utca 6. sz.* alatt levő **női divat kalap és pipere üzletemet október 1-től fogva Tivoli-utca 4. sz. alá, *Br. Bánffy-udvarával szembe*, saját házamba fogom áthelyezni.**

Ezennel van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a legujabb bécsi és párisi modell-kalapjaim megérkeztek, a melyek a legfinomabb ízlésnek is megfelelnek.

A n. é. hölgyközönség becses pártfogását jövőre is felkérve

Maradok tisztelettel

Kapatán Mari,
divatárúsnő.

A nagysinki járás főszolgabírójától.

Sz. 6122—99. főszolg.

892. 2—3.

Tölgyfa-eladási hirdetmény.

Nagyküllővármegye Nagy-Sink járásában fekvő Prázmár községnek eladásra engedélyezett fatömegek zárt írásbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverésére a határnapot **foljó év október hó 25-ére** tűzöm ki, megjegyezvén, hogy az árverés az illető község irodájában reggeli 9 órakor fog megkezdődni.

Eladásra kerül az 50,078-1/2—1897. sz. magas rendelet alapján engedélyezett 36-9 kat. holdon talált 2040 drb. tölgyfa, megbecsült 4164 m³ mü- és 5400 m³ tűzfaválasztékkal, 23,975 frt kikiáltási árral.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt bánatpénz fejében a kikiáltási ár 10 százalékát az árverező-bizottsági elnök kezéhez keszpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Zárt és kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, melyekben árverezők kijelenteni tartoznak, hogy az árverési feltételeket ismerik s magukat azoknak alávetik, a szóbeli árverés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Megjegyzendő, — hogy kikiáltási áron alul is történhetik eladás.

Az árverési feltételek s részletes becslési adatok az illető községek előjáróságainál s a nagysinki erdőgondnokság irodájában bármikor megtekinthetők.

Nagysinken, 1899 szeptember hó 15-én.

I m e o s,
főszolgabíró.

Sz. 8528—899. tkvi.

879. 3—3.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1899. évi augusztus hó 24-én 42011—1899. I/A sz. a. elrendelte, hogy a kolozsvári kir. törvényszék mint telekkvi hatósághoz tartozó Magyar-Gorbó község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1899. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosíttassék.

A czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. évi október hó 26-án fog kezdődni.**

Ennélfogva felhivatnak:

1. Mindazok a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve, okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt, a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. évi XXIX. tcz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. tcz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kolozsvárt, 1899 szeptember 14.

Dr. Szentkirályi Gyula,
kir. törvszéki bíró.

Élesztő ingyen!	Élesztő ingyen!
Nagyérdemű közönség! Bátorodom becses figyelmét felhívni a Wesselényi Miklós (Belhid)-utca 12. sz. a. levő liszt-üzletemre hol, mint a „Kolozsvári Műmalom Részvénytársaság“ lisztjeinek főraktára, annak örömlényeit egy kicsinyben mint nagyban és hozom forgalomba. A minden alapot nélkülöző és a közönséget tévútra vezető szokásos reklám hirdetésektől eltérőleg csupán azon alázatos kérésre szorítkozom kegyeskedjen engem egy bármilyen kis mennyiségű próba megrendelés-sel megtisztelni és így győződni meg, hogy az általam áruba bocsájtott liszt az ország bármely malmának lisztjeivel nemcsak kiállják a versenyt, de minőség tekintetében azokat jóval felül is mulják az aránylag mindig olcsóbb árak mellett. Igen tisztelt megrendelőim kényelmére a legkisebb megrendelést is házhoz szállítom sőt azon kedvezményben részesítem, hogy a vásárolt liszt arányában a szükségeslető élesztőért semmit sem számítok és nagyobb vételnél még árkedvezményben is részesítem. Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván és próba megrendelésüket kérve, vagyok Stern József, Wesselényi Miklós-utca 12. 853. 3—4.	
Élesztő ingyen!	Élesztő ingyen!

DEUTSCH J.-né bornagykereskedő,

Kolozsvárt belmagyar-utca és tivoli-utca sarok.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy fenti cég alatt **bornagykereskedést**, valamint **kicsinybeni elárusítást** folytatok.

Tudom, hogy a borfogyasztó közönség nagyrésze már meggyőződött boraimnak és pezsgóimnak kitűnő kezeléséről és minőségéről és a midőn jelen alkalommal is van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, egyben tudatom, hogy raktáron tartok elsőrendű **francia- és magyar pezsgőket**, továbbá **malaga, madeira, magyar asszu, szamorodni, vörös, nehéz fehér és asztali tisztán kezelt kitudó borokat.**

864. 3—26.

Sz. 1230, 1295, 1453—899.

893. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. kir. kerületi járásbíró C. VII. 229—3. Cb. 523—4., a budapesti V. kerületi kir. járásbíró Sp. IX. 292—3., a budapesti VIII—X. kerületi kir. járásbíró Sp. V. 765—3., a dóblingi cs. kir. járásbíró Ch. 521—4. számú végzésével B. Geyerhahn, Ignátz Tautb, Auer és Kisfalvy, Gross B. első magyar ostornyel gyára czég, Pekarek et Lederer czég felperes részére Bojaki Sándor alperes ellen 188 frt 20 kr., 36 frt 60 kr., 45 frt 89 kr., 20 frt 34 kr., 18 frt 40 kr. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1899. évi június hó 6-ik, július hó 6. és 28. napján felülfoglalt 577 frt 50 krra becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbíró VI. 633-1, VI. 859-4, VI. 1038-2 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Rajtik János 300 frt, Albert Lichtwitz et Co 48 frt 45 kr. dr. Szappanyos Gerő 24 frt 60 kr., Danica Bosnische mineralöl Produkten 87 frt 22 kr., Ottó Rüger 19 frt 35 kr. követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt — Hidelve-Uj-utca 17. sz. házban leendő megtartására határidőül **1899. évi szeptember hó 22. napján délután 3 órája** tűztetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt irodai butorok, s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek keszpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívatom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t. cz. 112. §-sa értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi augusztus hó 31. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

Hangszergyár!

Saját gyártmányu hegedűk, gordonkák, gitárok, cziterák, czimbalmok, fa- és réz fuvóhangszerek, valamint azok alkatrészeinek nagy választéku raktára; továbbá német és olasz **h ú r o k n a k.**

BRAUN MIHÁLY

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 18. szám.

Mindennemű javítások pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Egy jó házból való fiu tanoncznak felvételük!!!

831. 5—10.

Elismerő nyilatkozatok.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az Asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak egy el, mint más közönséges cipőknél. Kiküldök egy pár vadászcipőt, annak a mintájára készítenek másikat asbesttalpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hiszik, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, — amint megfelelőek voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898 július 8.

KRAHL, huszárkapitány.

A nagyméltóságu magyar kir. honvédelmi miniszter által kiadott 65917/VII. számú nyilatkozatban a honvédség részére megrendelt és beszállított Asbesttalp, hivatalosan jónak és csészertelenek ismertettek el.

Magyarország volt miniszterelnöke a közigazgatási bíróság elnöke a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden ábfájásom, ugy, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.
Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő híve
WEKERLE SANDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hőgyes-féle az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Árak: Homok-talp párja 40 kr., egyszerű szövésű Asbest-talp 60 kr., kettős vastagságu 1 frt 20 kr.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös kadseregnek és a magy. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottatott.

Egy pár asbesttalp a legerősebb járásnál is elart egy évig.

Szétkülödes csakis utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítók, prospektusok és közönetnyilváníttások ingyen.

Czipészek és viszonteladókna megfelelő árendedmény.

Egyedüli elarusító raktár nagyban és kicsinyben

826. 6—52

Lakatos József „Koronás áruháza“ Kolozsvárt,
Belközép-utca 13. szám.

Diszmű, játék, rövidáru, cipő, üveg és porcellán áruk nagy raktára.

TELEGDY SAMU

vizgázott polgári patkoló- és kocsi Kovács.

Kolozsvár, Bácsi-utca 6. sz.

Készít mindennemű kocsikat nehéz és könnyű fuvarokra. Mindenféle kocsijavításokat és kocsirugó munkákat gyorsan és a legjutányosabb árak mellett eszközölök! 866. 3—26

Szöllő

legfinomabb csemegefajokból mindenpap friss küldemény Arad és Ujvidékről, kosár- vagy kiló számra.

Kávék

általánosan kitűnőnek bizonyult legjobb minőségű fajok. **Egyedüli és kizárólagos eladása a Guatamalai takarékcuba kávénak, 1 kiló 1 frt 20 kr.**

Kapható:

Fuhrmann Károly

fűszer, csemege- és borkereskedésében

Kolozsvárt

(Hid) Wesselényi Miklós-utca 9. szám.
830. 5—26.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt, Főter 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és dívat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

257.455 x.)

SOLYMOSY ÉS TÁRSA BETÉTI-TÁRSASÁG

Sürg nyzim : Solymosy-gépgyár.

gépgyár- és vasöntőde Kolozsvárt.

Telephon 186.

Készít legjutányosabb áron és legpontosabb kivitelben a mai legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő: álló és fekvő **gőzgépeket** a legujabb és legkisebb káros térrrel működő dugattyus vezérművel; gőz- és szíjhajtású **szivattyukat, sajtókat,**

teljes szeszgyári-, malom és téglagyári berendezéseket, gőz-kazánokat, vízi-kerekeket- és turbinákat; valamint mindennemű gazdasági gépeket, u. m.: eséplőgépet, járgányokat, rostákat, Trieureket, szecsavágókat stb.

Különös figyelmébe ajánljuk egy a t. gazdáknak, mint kereskedőknek nagyban gyártott

ekéinket,

különböző gazdasági, kereskedelmi és épület **öntvényeinket, u. m.: oszlopokat, esigalépcsőket** stb. stb.

Mindennemű gépek és géprészek **javitását** a legjutányosabb áron és teljes megelégedésre eszközöljük.

Összes általunk szállított munkánkért legmesszebb menő **jótállást** vállalunk el.

Tervezett és költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Szíves pártfogásukat kéri

151. 52 *

SOLYMOSY és TÁRSA betéti-társaság.